

High Forest cover, Low Deforestation Conference on Climate Finance Mobilization

Van 12 - 14 februari werd in Paramaribo de "High Forest cover, Low Deforestation Conference on Climate Finance Mobilization" gehouden, georganiseerd door Suriname als gastland. Het NIMOS/ REDD+ Programma heeft met trots aan deze bijzondere internationale conferentie mogen bijdragen.

Herziening REDD+ Projectdocument

Door: Sandra Bihari, Project Coördinator REDD+ Programma

Suriname is goed op weg om de vier kernelementen van de REDD+ voorbereidingsfase te realiseren:

- De Nationale REDD+ Strategie is in finaal concept gereed; de validatieworkshop heeft in februari 2019 plaatsgevonden. Het finaal document wordt nog in het eerste semester van 2019 afgerond.
- Het Nationaal bosmonitoringssysteem is operationeel en wordt geleidelijk aan verder verbeterd.
- De Forest Reference Emissions Level (FREL) is gefinaliseerd.
- Het Safeguards Information System (SIS) wordt momenteel opgezet.

Om deze activiteiten en de daarbij behorende subactiviteiten goed af te ronden, is op verzoek van Suriname, het project verlengd tot en met 30 juni 2020. In dit kader is ook het REDD+ projectdocument aangepast om te voorzien in deze verlenging. In dit proces zijn er interviews geweest met diverse actoren die betrokken zijn bij het REDD+ Programma, w.o. de overheid (Kabinet President/ Coördinatie Milieu; Ministerie van Financiën; Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme, Ministerie van Regionale Ontwikkeling, Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer); de Stichting Planbureau Suriname; het bedrijfsleven, Ngo's en de vertegenwoordigers van de platformen voor Inheemse en Tribale Volken.

Hiernaast zijn er diverse sessies geweest tussen de uitvoeringspartners (NIMOS/ PMU, SBB, UNDP).

Op basis van deze consultaties met de diverse actoren en de interne discussies is een finaal concept van het herziene projectdocument gereed gemaakt voor presentatie aan het REDD+ Projectbestuur. In november 2018 is het projectdocument goedgekeurd door het REDD+ Projectbestuur. Het project is opgebouwd langs drie pilaren, die verder zijn uitgewerkt in outputs, sub-outputs en activiteiten.

Videoproducties voor kinderen: "Trots op ons Bos"

Door: Nancy Pierau-Riedewald (Communication Officer REDD+)

In oktober 2018 gingen het REDD+ project en de Nationale Stichting Kinderboekenfestival (KBF), een partnerschap aan voor de productie van zes videofilms met het doel om het milieubewustzijn van jongeren te vergroten, over o.a. verschillende soorten bossen en ecosystemen. In de afgelopen 16 jaren heeft de Nationale Stichting Kinderboekenfestival met succes het Kinderboekenfestival georganiseerd dat is uitgegroeid tot een niet weg te denken educatief evenement voor jong en oud in onze samenleving.

De videoproducties zijn gemaakt met een groep kinderen in de hoofdrol, waarbij onder begeleiding van mw. Haydi Beerensteyn, PhD, Bioloog/ Ecoloog, zes educatieve films zijn geproduceerd. De opnames zijn gemaakt in een aantal natuurgebieden in Suriname, m.n.:

1. De Cultuurtuin aan de Letitia Vriesdelaan;
2. JSOOC-bos te Zanderij-1;
3. Peperpot Natuurpark te Commewijne;
4. Maria Sybilla Merian Vlindertuin te Lelydorp;
5. Noord-Coronie Multiple Use Management Area in het district Coronie

De opnames zijn op vijf achtereenvolgende zaterdagen in de periode november - december 2018 gemaakt. De kinderen zijn geselecteerd uit 16 scholen -13 GLO en 3 MULO scholen- in de omgeving van deze natuurgebieden. Voor de kinderen was dit een hele ervaring. Binnen hun directe omgeving was de impact van deze ervaring duidelijk te merken. Ouders vertelden hoe de kinderen thuis ook het milieubewustzijn overbrachten, en ook de leerkrachten vertelden hoe de kinderen tijdens het vak Natuuronderwijs hun kennis deelden met de klasgenoten.

Deze producties werden eind januari 2019 voltooid. De promotie van deze films begon met een officiële lancering van de videoproducties in TBL Cinemas op zaterdag 9 februari 2019. Hierbij waren de kinderen, scholen, leraren en ouders die betrokken waren bij de producties aanwezig. Ook de nieuwsmedia was aanwezig voor algemene public outreach.

De filmproducties zullen in de periode februari tot mei 2019 op verschillende lokale televisiestations te bezichtigen zijn en zullen daarnaast ook als educatief materiaal worden gebruikt in awareness sessies in stad en district. *Zie onze Facebookpagina voor het uitzendschema.*

Validatie finaal concept Nationale REDD+ Strategie

Door: Santusha Mahabier, REDD+ Technical Assistant

Suriname neemt vanaf 2014 deel aan het REDD+ programma dat op langer termijn een belangrijke rol kan vervullen bij het bereiken van een duurzame nationale ontwikkeling. Deze ambitie is ook als zodanig opgenomen in het Nationaal Ontwikkelingsplan 2017-2021.

Een belangrijk onderdeel van de REDD+ Voorbereidingsfase is het formuleren van een Nationale REDD+ Strategie. Hiermee is Suriname in 2017 van start gegaan. De concept Nationale REDD+ Strategie is ontwikkeld in nauwe consultatie met belangrijke factoren, m.n. de overheid en aanverwante instituten, het maatschappelijk middenveld, het bedrijfsleven, inheemse en tribale volken en andere groepen binnen de Surinaamse samenleving. In de afgelopen jaren zijn inheemse en tribale gemeenschappen over geheel Suriname geïnformeerd over REDD+ en is een uitgebreid programma geïmplementeerd in het binnenland om hun input over de Nationale REDD+ Strategie te verzamelen. Parallel aan het ontwikkelen van de Nationale REDD+ Strategie heeft een Strategisch Milieu en Sociale Analyse (SESA) plaatsgevonden om mogelijke voordelen en risico's van de uitvoering van REDD+ in Suriname te identificeren. Deze voordelen en risico's zijn in de diverse beleidslijnen en maatregelen, die in de Strategie zijn opgenomen, terug te vinden.

In de concept Nationale REDD+ Strategie is o.a. opgenomen hoe Suriname REDD+ zal uitvoeren, welke sectoren ontwikkeld zullen worden, hoe diversificatie van de economie zal geschieden en welke maatregelen hiervoor getroffen moeten worden. Dit alles met het oog op duurzame ontwikkeling en duurzaam gebruik van onze bossen.

Op 28 februari 2019 werd er een validatiesessie van het finaal concept van de Nationale REDD+ Strategie voor Suriname gehouden in de Banquet Hall van Hotel Torarica. De sessie werd bijgewoond door ruim 105 deelnemers. Het doel van deze validatiesessie was om de inhoud van de concept Strategie te presenteren en te bespreken met een brede groep van actoren en belanghebbenden, en eveneens verdere feedback te ontvangen. Tijdens de validatiesessie zijn behalve de concept Strategie ook de bevindingen van de SESA gepresenteerd. De ontvangen feedback zal verwerkt worden waarna de Nationale REDD+ Strategie voor Suriname gefinaliseerd zal worden.

REDD+ informatie dag Veritas School

Door: Carmen Elliot (Community Liaison Officer REDD+)

Kinderen en jeugd behoren tot één van de belangrijke doelgroepen (Major Group Collectief) binnen het REDD+ programma. Het is daarom ook belangrijk dat kinderen geïnformeerd worden over het belang van bossen voor mensen en dieren en de rol van bossen bij het tegengaan van klimaatverandering.

Op verzoek van de schoolleiding van de Veritasschool te Nieuw Weergevondenweg, zijn er op 26 maart twee sessies gehouden. Eén voor de kinderen van leerjaar 7 (5e klas) en voor leerjaar 8 (6e klas). Hierbij waren er ruim 90 leerlingen en leerkrachten aanwezig.

Door de REDD+ PMU en de Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht (SBB) werd informatie verstrekt over: wat is bos, waarom zijn bossen belangrijk, wie moet het bos beschermen en wat is REDD+.

Een film over de Cultuurtuin werd vertoond dat door de REDD+ PMU in samenwerking met de Stichting Kinderboeken Festival (KBF) is geproduceerd. Deze film belicht de unieke bomen in de cultuurtuin en de ecosystemen.

Carmen Elliott van REDD+ PMU liet vijf kinderen naar voren komen en elk één hield een bordje met de afkorting REDD+ voor. Middels de bordjes legde ze uit wat REDD+ is. Na de presentatie volgde een demonstratie door een boswachter, die vertelde over de werkzaamheden van een boswachter en welke attributen een boswachter nodig heeft om zijn werk naar behoren te doen. De attributen waren op een tafel buiten geplaatst, waaronder een diameter meetband (omtrek meter), meettouw voor de afstand, GPS voor de locatie van de bomen, hamer stempel en een clinometer voor de hoogte van de boom.

Om te toetsen of de kinderen de informatie hadden begrepen was er aan het eind van elke sessie een quiz. Je kon zien dat sommige van hen heel hard aan het denken waren, bij de vragen. Een leerling kon precies navertellen hoe klimaatverandering tot stand komt!

Aan het eind van de tweede sessie was er een gesprekje met een leerling van de zesde klas, Guviënso Westenburg. Hij gaf aan "Ik vond het interessant en leerrijk. Ik wist niets over REDD+ en SBB en ook niet veel over hoe belangrijk bossen zijn. Door deze sessies ben ik meer te weten gekomen. Het zou goed zijn als we ook meer informatie krijgen over de verschillende typen bossen bijvoorbeeld over mangrovebossen".

De leerkracht van leerjaar 8, Vanessa Draaisma "Ik vond het heel bijzonder dat de REDD+ PMU en SBB naar hier zijn gekomen om te vertellen over het bos, klimaatverandering en REDD+. Op de toets komen zaken zoals mangrove, savanne, bos etc. ook voor, dus het is goed als jullie meerdere sessie kunnen geven. Het bos is heel belangrijk voor ons allen en het was een leerrijke sessie".

Safeguard Information System (SIS)

Door: Santusha Mahabier, REDD+ Technical Assistant

De uitvoering van REDD+ kan voordelen met zich meebrengen die verder gaan dan reductie van emissies, eveneens kan REDD+ leiden tot mogelijke sociale en milieurisico's in bepaalde contexten. In het Strategisch Milieu en Sociale Analyse rapport zijn deze mogelijke voordelen en risico's van REDD+ uitvoering in Suriname opgenomen.

"Safeguards" oftewel "Waarborgen" zijn wetten, regels of maatregelen om iemand of iets te beschermen tegen mogelijke schade. Bij de UNFCCC Conference of the Parties (COP-16) in 2010 in Cancun, Mexico is er een set van zeven (7) waarborgen aangenomen, welke gepromoot en ondersteund dienen te worden bij het ondernemen van REDD+ activiteiten, om ervoor te zorgen dat REDD+ activiteiten geen schade toebrengen aan mens en milieu, maar juist de sociale en milieu voordelen verbeteren.

Een "Safeguard Information System" (SIS) is een systeem om informatie te verstrekken over hoe aan de 7 waarborgen wordt gewerkt en hoe ze worden gerespecteerd gedurende REDD+ implementatie. Het ontwikkelen van een SIS is één van de componenten waaraan voldaan moet worden in de REDD+ Voorbereidingsfase.

Voor het ontwikkelen van een SIS voor REDD+ in Suriname is er een consultancy team ingehuurd bestaande uit nationale en internationale experts. De ontwikkeling van de SIS is van start gegaan in december 2018 en wordt naar verwachting in augustus 2019 afgerond. Op 01 maart 2019 werd er een SIS Roadmap workshop op nationaal niveau gehouden in de Royal Ballroom van Hotel Torarica. De workshop werd bezocht door ruim 66 deelnemers. Het hoofddoel van deze workshop was drievoudig nl.: het creëren van breed begrip over de vereisten van waarborgen voor REDD+, het bespreken van de voortgang en planning om te voldoen aan de vereisten voor REDD+ waarborgen in Suriname, het genereren van begrip over de stappen die nodig zijn om een SIS te ontwikkelen en het identificeren van de belangrijkste prioriteiten en functies voor Suriname.

Het traject na de Roadmap workshop tot en met augustus 2019 zal zich voornamelijk focussen op de volgende activiteiten: het opzetten van een SIS Klankbordgroep; consultatiesessies met alle tien (10) inheemse en tribale gemeenschappen; SIS-training op nationaal niveau; en een SIS validatiesessie.

REDD+ Zangcompetitie te Pokigron

Door: Nancy Pierau-Riedewald (Communication Officer REDD+)

Winnaar 1ste prijs: Abenaston

In fleurige traditionele klederdracht met verschillende culturele attributen en bloeiende takken, kwamen de verschillende zanggroepen vanuit de dorpen uit het Baataliba gebied te Boven Suriname, de krutu oso van Pokigron binnenlopen. Allen gereed om middels zang en seketi de REDD+ boodschap over te brengen aan het publiek. Meer dan 200 bezoekers, zowel jongeren als volwassenen, mochten op zaterdag 30 april genieten van deze speciale awareness sessie op Pokigron, georganiseerd door REDD+ Assistent Merona Godliep.

Het was een geweldig evenement! De verschillende zanggroepen mochten het tegen elkaar opnemen en de groepen die middels zang op de beste wijze de REDD+ boodschap hadden vertolkt konden in de prijzen vallen. Op prachtige wijze brachten de verschillende zanggroepen de boodschap over behoud van het bos voor de leefgemeenschappen naar voren. Ook werden de verschillende gevolgen van ontbossing sterk benadrukt. De jury, bestaande uit drie personen, had geen gemakkelijke taak! Uiteindelijk werden de groepen uit Abenaston, Pokigron en Paamboko uitgeroepen tot winnaars.

Deze activiteit gaf duidelijk aan dat de REDD+ boodschap goed over te brengen is door de lokale bevolking zelf en op een cultureel interactieve manier!

Winnaar 2de prijs: Pokigron

Inspiratiedag met de M.C. Jessurunschool

Door: Nancy Pierau-Riedewald (Communication Officer REDD+)

De slogan van 2019 van Leo Club Gado Tjo luidt als volgt: "Duurzaamheid is een profitabele toekomst bouwen uit het nu!" Tegen deze achtergrond werd in het Jan Starke Opleidings- en Ontspanningscentrum (JSOOC) op vrijdag 29 maart een Inspiratiedag georganiseerd in samenwerking met REDD+ Suriname.

"Wij van de Leo Club vinden het enorm belangrijk dat kinderen geïnspireerd raken, doelgericht werken en vooral bewust zijn van de vele keuzes die zij bezitten. Duurzaam denken en werken. Wij leven in een periode waarbij wij heel bewust moeten omgaan met onze natuur en worden dagelijks geadviseerd hoe wij ermee moeten omgaan." aldus de President van de Leo Club Gado Tjo, mej. Jill Sumter.

Ongeveer 70 leerlingen van de M.C. Jessurunschool en 8 begeleiders waren aanwezig op de inspiratiedag met presentatie van de beroepen Jachtopziener, Boswachter en Milieuwetenschapper.

Op kindvriendelijke en interactieve wijze werd door de jachtopziener dhr. Prika en mw. van Ommeren verteld over de Jachtwet, de jachtkalender en de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de jachtopziener.

Mw. Cindyrella Kasanpawiro vertelde over haar studieloopbaan en hoe zij uiteindelijk belandde bij de studierichting Milieuwetenschappen. De leuke ervaringen tijdens haar studie trips bij veldonderzoek, bleken heel boeiend voor de leerlingen. Zij vertelde ook over haar werk bij de afdeling Forest Cover and Monitoring Unit (FCMU) van de SBB en hoe vanuit satellietbeelden wordt nagegaan wat er precies in het bos gebeurt.

Toen het moment aanbrak om met de boswachter naar het bos te gaan voor de presentatie en demonstratie liepen de leerlingen over van enthousiasme!

Bij het plotje in het Zanderijbos vertelde boswachter Diko over het werk van de boswachter en gaf ook een demonstratie van het meten van de bomen. Er werden ook door de leerkrachten en begeleiders vragen gesteld over de controlewerkzaamheden van de boswachter. Samen met de Leo Club Gado Tjo, kijkt REDD+ terug op succesvolle inspiratiedag met de leerlingen van de M.C. Jessurunschool.

Mangrovebos Inventarisatie

Door: Cindyrella Kasanpawiro, FCMU (SBB)

Figuur 1 - Mangro gedomineerd bos (Rhizophora mangle - Rode Mangrove)

De kust van Suriname is rijk aan biodiversiteit en de mangroves langs deze kust zorgen voor het behoud hiervan. Naast bescherming van de kust dienen de mangroves ook als een belangrijke bron van opslag van koolstof.

De Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht (SBB) is momenteel bezig met de uitwerking van een Mangrove Biodiversiteit Monitoring Systeem als onderdeel van het Global Climate Change Alliance + (GCCA+) project. Binnen het GCCA+ project, dat geleid wordt door de United Nations Development Programme (UNDP), wordt het probleem van de groeiende aantasting van de mangrove-ecosystemen aangepakt door het opzetten van een nationale mangrovestrategie waarbij een duurzaam management en beleid centraal staat. Dit maakt verder ook deel uit van het National Forest Monitoring System (NFMS), of nationaal bosmonitoringssysteem dat een belangrijk element is binnen het REDD+ programma. De mangrove inventarisatie maakt deel uit van het National Forest Inventory (NFI), dat een van de componenten is binnen het NFMS.

Om tot een effectief management te komen, is actuele informatie nodig omtrent de status van de mangrovebossen in Suriname. Het Mangrove Biodiversiteit Monitoring Systeem tracht dit te verwezenlijken door het verzamelen van gegevens over de koolstofvoorraden, de biodiversiteit (fauna en flora), de actuele oppervlaktes en verspreiding van de verschillende types mangrovebossen. Dit wordt gedaan door: 1) een nationale mangrove inventarisatie en 2) de ontwikkeling van een remote sensing monitoring systeem, waarbij de mangroves in kaart worden gebracht door middel van recente satellietbeelden.

Het project is een interinstitutionele samenwerking waarbij de krachten van de relevante instituten gebundeld worden met als doel gezamenlijke dataverzameling en capaciteitsversterking. Hierbij zijn het Nationaal Herbarium, de Nationale Zoölogische Collectie Suriname (NZCS), CELOS (Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek Suriname) en Natuurbeheer (Ministerie van Ruimtelijke ordening, Grond- en Bosbeheer), de Anton de Kom Universiteit van Suriname (AdeKUS) betrokken als projectpartners.

In januari 2019 is het veldwerk voor de mangrove inventaris van start gegaan. Ondertussen zijn twee opnamepunten binnen mangroves langs de Coppename rivier succesvol afgerond. Binnen dit gebied werden zowel bossen gedomineerd door Parwa (zwarte mangrove) (Figuur 1) als bossen gedomineerd door Mangro (rode mangrove) (Figuur 2) aangetroffen. Deze laatste zijn hoofdzakelijk typerend voor de zones langs de oevers van de (grote) rivieren, terwijl de parwa-bossen zich eerder laten vinden in gebieden dieper landinwaarts gelegen van deze oevers en langs de kustlijn.

Figuur 2 - Mangro gedomineerd bos (Rhizophora mangle - Rode Mangrove)

Voorbespreking finaal concept Nationale REDD+ Strategie & Safeguard Information System (SIS)

Door: Santusha Mahabier, REDD+ Technical Assistant

Op 27 februari 2019 werd er een voorbespreking gehouden met de REDD+ Assistenten Collectief (RAC) en de vertegenwoordigers van het traditioneel gezag van de 10 inheemse en tribale volkeren in de Banquet Hall van Hotel Torarica. Bij de bespreking waren er in totaal 42 personen aanwezig. Het doel van deze bespreking was om informatie te verschaffen over het finaal concept van het Nationale REDD+ Strategie voor Suriname welke reeds is ontwikkeld en gevalideerd moet worden, het informeren over de Safeguards Information System (SIS) dat nog ontwikkeld moet worden; en het RAC en de vertegenwoordigers van het traditioneel gezag de gelegenheid te geven om onduidelijkheden gerelateerd aan de, concept Nationale REDD+ Strategie en de SIS te bespreken.

Project partners:

Het Nationale REDD+ programma is officieel van start gegaan in 2014 en wordt gefaciliteerd door de overheid van Suriname. NIMOS is verantwoordelijk voor de uitvoering. SBB (Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht) is een belangrijke partner. Vanuit het UNDP Suriname wordt er ondersteuning gegeven. De Forest Carbon Partnership Facility is de donor van het programma.

REDD+ Project Management Unit
Mr. Jagernath Lachmonstraat 93 boven
Paramaribo, Suriname

+597 532405 | 430440
office.redd@nimos.org
www.surinameredd.org